

Regio Deal Noordoost Brabant

Rapportage 5: Tussentijdse voortgang

Periode: juli 2020 - november 2022

Rijksoverheid

Provincie Noord-Brabant

Inhoudsopgave

---

1. Samenvatting	<u>3-4</u>
2. Resultaten en voortgang op de 17 projecten	<u>5-16</u>
2 a. Inhoudelijke voortgang	<u>9-11</u>
2 b. Financiële voortgang	<u>13-15</u>
2 c. Looptijd en planning	<u>16-18</u>
3. Brede Welvaart en effect	<u>19-25</u>
4. Publiciteit en communicatie	<u>26-27</u>
5. Conclusies	<u>28-29</u>
Bijlage 1: De Regio Deal in een notendop	<u>30-36</u>

Een gedeelte van de partners, projectleiders en het programmateam

1. Samenvatting

Samenvatting

- We zijn halverwege de looptijd van de Regio Deal. Van de 17 projecten zijn twee projecten eind 2022 afgerond. Beide projecten krijgen een vervolg. De overige 15 projecten zijn nog in uitvoering.
- Vier projecten moeten nog hard werken om beoogde activiteiten, zoals opgenomen in het projectfiche, gereed te krijgen. Onduidelijkheid in co-financiëring, eigenaarschap, krapte op de arbeidsmarkt en/of gemeentelijke herindeling zorgden met name het afgelopen jaar voor vertraging.
- De opgaven waaraan in de deal wordt gewerkt, zijn nog steeds actueel.
- Resultaten en ervaringen worden onderling gedeeld. Dit heeft een olievlekwerking op de kennisontwikkeling in de regio.
- In de regio heerst een trots op de Regio Deal. Er is zichtbaar meer versnelling op een integrale aanpak van de regionale opgaven. Ook is er meer verbinding zowel op bestuurlijk, tactisch als uitvoerend niveau, zowel binnen de regio als met Rijk en provincie.

HAS-studenten die de minor gevolgd hebben (project 14. Circular Food Center)

2. Resultaten en voortgang op de 17 projecten

a: Inhoudelijke voortgang | b: Financiële voortgang | c: Looptijd en planning

Resultaten 17 projecten juli 2020 - nov 2022

17 projecten in uitvoering 8 dorpsinitiatieven 19 gebiedsprocessen 8 community's: Leefbaarheid in de dorpen, Circular Food Center, Keukenkanjers, Smart Circulair Construction, AgroProeftuin de Peel, AgriFood Innovation, Driven bij Data, ZZP NOB Boost 365 studenten onderzoek, stages en training 46 deelnemers techniekoriëntatie 2 handelingsperspectieven: internationale werknemers en detailhandelsvisie 245 innovaties voor bedrijfsleven 2 mbo en 1 hbo challenge 14 businesscases 1.038 loopbaanadviezen 7 tools: Data-Exchange portal, vitaliteitsscan dorpshuizen, leefbaarheidsmonitor, DI-scan, indicatorenset, huurovereenkomst, stappenplan gemeenten tegengaan verspilling, scan datavaardig 83 pilots voor nieuw product, dienst of centrum 156 filmpjes 'Talent uit Noordooost Brabant' 75 kennissessies en werkbezoeken 4 systemsprongen: Slimme varkensketen, digitale gewasketen, kringlooplandbouw en tegengaan verspilling

voortgang

opbrengst

kennis

innovaties

jongeren

regio breed

			Rapportages				
			2	3	4	**	5
Regio Deal projecten	Begroting Startdatum	Rijksbijdrage Einddatum	2	3	4	**	5
			jul20-mei21	jul20-nov21	jul20-mei22	jul20-nov22	
	Project 1: Leefbaarheid in de dorpen						
	inhoudelijke voortgang		■	■	■	■	■
	financiële voortgang	4.793.000 1.000.000	■	■	■	■	■
	looptijd en planning	1-10-2020 31-12-2024	■	■	■	■	■
	Project 2: Transformatie centra steden						
	inhoudelijke voortgang		■	■	■	■	■
	financiële voortgang	200.000 75.000	■	■	■	■	■
	looptijd en planning	1-7-2021 31-12-2023	■	■	■	■	■
	Project 3: Voorzieningen voor internationale werknemers						
	inhoudelijke voortgang		■	■	■	■	■
	financiële voortgang	200.000 0	■	■	■	■	■
	looptijd en planning	1-9-2020 31-03-2023*	■	■	■	■	■
	Project 4: Inzet data voor vitale voorzieningen						
	inhoudelijke voortgang		■	■	■	■	■
	financiële voortgang	60.000 0	■	■	■	■	■
	looptijd en planning	1-9-2020 31-12-2022	■	■	■	■	■
	Project 5: Voedseleducatie						
	inhoudelijke voortgang		■	■	■	■	■
	financiële voortgang	450.000 150.000	■	■	■	■	■
	looptijd en planning	1-9-2020 31-12-2024	■	■	■	■	■
	Project 6: Klaar voor de banen van nu en de toekomst						
	inhoudelijke voortgang		■	■	■	■	■
	financiële voortgang	3.650.000 1.000.000	■	■	■	■	■
	looptijd en planning	10-7-2020 31-12-2023	■	■	■	■	■
	Project 7: SPARK Makers zone						
	inhoudelijke voortgang		■	■	■	■	■
	financiële voortgang	545.000 200.000	■	■	■	■	■
	looptijd en planning	1-9-2020 30-9-2023	■	■	■	■	■
	Project 8: Nieuwe perspectieven voor boeren						
	inhoudelijke voortgang		■	■	■	■	■
	financiële voortgang	180.000 130.000	■	■	■	■	■
	looptijd en planning	1-9-2020 1-4-2023	■	■	■	■	■

*verwachte aangepaste einddatum.

**gewijzigde systematiek codering financiële voortgang aangepast (vanaf rapportage 4) om beter inzicht te krijgen of een project middelen overhoudt (om te herbestemmen).

			Rapportages				
		Begroting	Rijksbijdrage	2	3	4	5
Regio Deal projecten		Startdatum	Einddatum	2	3	4	5
				jul20-mei21	jul20-nov21	jul20-mei22	jul20-nov22
Project 9: Puzzelen met ruimte in het buitengebied							
	inhoudelijke voortgang			■	■	■	■
	financiële voortgang	4.250.000	1.650.000	■	■	■	■
	looptijd en planning	1-1-2021	31-12-2024*	■	■	■	■
Project 10: Stallenaanpak - Vitalisering buitengebied: versterken omgevingskwaliteit en weerbaarheid							
	inhoudelijke voortgang			■	■	■	■
	financiële voortgang	2.600.000	1.300.000	■	■	■	■
	looptijd en planning	1-9-2020	31-12-2024	■	■	■	■
Project 11: AgroProeftuin De Peel							
	inhoudelijke voortgang			■	■	■	■
	financiële voortgang	3.040.000	1.000.000	■	■	■	■
	looptijd en planning	10-7-2020	31-12-2024	■	■	■	■
Project 12: AgriFood Innovation							
	inhoudelijke voortgang			■	■	■	■
	financiële voortgang	11.770.000	1.350.000	■	■	■	■
	looptijd en planning	10-7-2020	31-12-2024*	■	■	■	■
Project 13: ODE							
	inhoudelijke voortgang			■	■	■	■
	financiële voortgang	400.000	100.000	■	■	■	■
	looptijd en planning	1-10-2020	31-12-2022	■	■	■	■
Project 14: Circular Food Center							
	inhoudelijke voortgang			■	■	■	■
	financiële voortgang	4.850.000	870.000	■	■	■	■
	looptijd en planning	1-10-2020	31-12-2023	■	■	■	■
Project 15: Greentech Park Brabant							
	inhoudelijke voortgang			■	■	■	■
	financiële voortgang	250.000	100.000	■	■	■	■
	looptijd en planning	1-8-2020	30-09-2023*	■	■	■	■
Project 16: Direct energie uit mest							
	inhoudelijke voortgang			■	■	■	■
	financiële voortgang	355.000	75.000	■	■	■	■
	looptijd en planning	10-7-2020	31-03-2023*	■	■	■	■
Project 17: Datagedreven Agrifoodregio							
	inhoudelijke voortgang			■	■	■	■
	financiële voortgang	2.062.531	700.000	■	■	■	■
	looptijd en planning	1-7-2020	31-12-2024*	■	■	■	■

*verwachte aangepaste einddatum.

**gewijzigde systematiek codering financiële voortgang aangepast (vanaf rapportage 4) om beter inzicht te krijgen of een project middelen overhoudt (om te herbestemmen).

Kennissessie met ketenpartners over Slimme Varkensketen (project 12. AgriFoodInnovation)

2 a: Inhoudelijke voortgang

Inhoudelijke voortgang (1)

- Twee projecten, 4: Inzet data voor vitale voorzieningen en 13: ODE, zijn eind 2022 afgerond. Het eindgesprek vindt plaats in maart 2023. Beide projecten krijgen een vervolg.
  - De data-exchange portal wordt ingezet voor de eerste regionale casus: de woningbouw versnellingsopgave.
  - Uit het haalbaarheidsonderzoek blijkt dat een fysiek ontwikkel- en innovatiecentrum voor duurzame dierlijke eiwitten (ODE) nu niet haalbaar is. Wel is er een behoefte aan een netwerk en kennissessies over thema's waar de betrokken partners in 2023 invulling aan gaan geven.

Inhoudelijke voortgang (2)

- Overige 15 projecten zijn volop in uitvoering:
  - Elf projecten lopen goed op koers, met veel enthousiasme en energie
  - Enige vertraging:
    - 2: Transformatie centra middelgrote steden
    - 3: Voorzieningen voor internationale werknemers
    - 10: Stallenaanpak
  - Veel vertraging:
    - 17: Datagedreven AgriFood regio
  - Belangrijke redenen voor de vertraging zijn: onduidelijkheid over co-financiëring, eigenaarschap, krapte op de arbeidsmarkt en/of gemeentelijke herindeling

Inhoudelijke voortgang (3)

- De projecten hebben aandacht voor kennisdeling en het uitwisselen van ervaringen vooral binnen het eigen netwerk.
- Onduidelijk is wat de energie- en grondstoffencrisis gaat betekenen voor innovatie bij ondernemers. De eerste signalen wijzen op minder tijd en aandacht voor innovatie. Regio Deal projecten die ondernemers ondersteunen zullen mogelijk minder of kleinere businesscases kunnen ontwikkelen of vouchers verstrekken.
- Alle projecten zijn, na de vorming van nieuwe colleges in het voorjaar van 2022, weer voorzien van bestuurlijke trekkers. De nieuwe trekkers zijn geïnformeerd over de Regio Deal.

Gebiedsdag omwonenden en ondernemers over de ontwikkeling (15. GreenTech Park Brabant)

2 b: Financiële voortgang

Financiële voortgang (1)

- Voorschot
  - Vier projecten, 7, 12, 13 en 15, hebben al de volledige Rijkssubsidie ontvangen.
  - Van vijf projecten, 2, 5, 10, 16 en 17, wordt het voorschot opgeschort omdat zij achterlopen in de uitgaven.
- Realisatie
  - Vier projecten, 1, 2, 10 en 17, gaan mogelijk hun begroting niet realiseren. Deze projecten en alle andere projecten die eind 2024 aflopen wordt tijdens de volgende voortgangsrapportage om een actuele financiële planning gevraagd.
  - Twee projecten, 13: ODE en 16: Direct Energie uit mest, gaan niet het volledige rijksdeel benutten.
- In het DB+ van juli 2023 komt een voorstel voor herbestemming van de vrijkomende Rijksmiddelen. Herbestemming kan alleen binnen een pijler.

Financiële voortgang (2)

- Minimaal 50% publieke co-financiering op de inzet van Rijksmiddelen is een voorwaarde van het Rijk. Dit loopt op koers.
- Provinciale bijdrage
  - De laatste beschikking is in september '22 afgegeven aan project 17: Datagedreven AgriFood regio
  - In Q1 2023 valt besluit over een lening aan een leadpartner in project 12: AFI.
- Informatiebijeenkomst 19 januari voor financieel adviseurs/ penvoerders
  - SiSa, het financieel verantwoordingsinstrument richting Rijk, blijft een punt van aandacht. Ondanks instructies van de kassier, zijn niet alle SiSa's goed ingevuld.
  - Samen met de provincie is een memo voor eindrapportage en -afrekening opgesteld voor de penvoerders en financieel adviseurs. De provincie gaat SiSa ook toepassen voor financiële eindverantwoording.

Minister van LNV op bezoek bij experimenteergebieden (project 11. AgroProeftuin de Peel)

2 c: Looptijd en planning

Looptijd (1)

- Kortere looptijd
  - Eén project, 16: Direct energie uit mest, gaat eerder stoppen. De pilot krijgt geen vervolg bij de deelnemende melkveehouders.
- Langere looptijd binnen Regio Deal
  - Twee projecten, 3: Voorzieningen voor internationale werknemers en 15: Greentech Park Brabant, hebben aantal maanden extra de tijd nodig om hun activiteiten gerealiseerd te krijgen. Beide projecten ronden nog in 2023 af.
- Meer tijd nodig buiten looptijd Regio Deal
  - Eén project, 10: Stallenaanpak, heeft meer tijd nodig om de beoogde sanering stallen gerealiseerd te krijgen. Aan bestuurders is al de vraag gesteld of zij mogelijkheden zien voor verlenging van het project na afloop Regio Deal.

Looptijd (2)

- Veel werk nog binnen afgesproken looptijd
  - Twee projecten, 2: Transformatie centra middelgrote steden en 17: Datagedreven Agrifood regio, moeten nog veel werk verzetten om activiteiten binnen de beoogde looptijd afgerond te krijgen. Volgende rapportage zal er meer inzicht zijn of dat gaat lukken.

Uitreiking certificaten traject Technische oriëntatie (project 7. SPARK Makers zone)

3: Brede Welvaart en effect

CBS Monitor Brede Welvaart 2022: hier en nu

Thema	Indicator	Waarde	Ranking	Trend ¹	Thema	Indicator	Waarde	Ranking	Trend ¹
Welzijn	Tevreden met het leven	84,1%	29	-1	Wonen	Tevreden met woonomgeving	87,7%	8	-5
	Tevreden met vrije tijd	75,0%	34	-2		Tevreden met woning	88%	19	-9
Materiële welvaart	Mediaan besteedbaar inkomen	€ 28.000	8	-1		Afstand tot sportterrein	1 km	13	-7
	Bruto Binnenlands Product	€ 42.800	8	+1		Afstand tot basisschool	0,7 km	9	+3
Gezondheid	Overgewicht	49,6%	14	-		Afstand tot café e.d.	1,1 km	12	+1
	Levensverwachting per geslacht	Onbekend ²			Samenleving	Contact familie, vrienden of buren	72%	4	-
	Levensverwachting bevolking	81,7 jaar	20	-2		Vertrouwen in instituties	69%	7	+2
	Ervaren gezondheid	79,2%	24	-4		Vertrouwen in anderen	64,7%	25	-1
	Langdurige zieken	31,6%	13	-		Vrijwilligerswerk	41,3%	14	-1
Arbeid en vrije tijd	Netto arbeidsparticipatie	72,7%	3	-1	Veiligheid	4 indicatoren (zonder gegevens) ²			
	Bruto arbeidsparticipatie	75,1%	5	-3	Milieu	Natuurgebied per 1000 inwoners	25 ha	20	+1
	Hoogopgeleide bevolking	30,1%	14	-2		Emissies van fijnstof naar lucht	400 kg PM	20	
	Werkloosheid	3,2%	1	+5		Afstand tot openbaar groen	0,5 km	13	-
	Vacaturegraad	Onbekend ²				Natuur en bosgebied	12,3%	21	+1
	Tevredenheid reistijd wonen/werk	85%	23	+6		Broeikasgasemissies	7,6 ton	15	+3

Positie 1-10	Positie 11-20	Positie 21-30	Positie 31-40
--------------	---------------	---------------	---------------

¹ Trend weergeeft het relatieve verschil aan tussen de gegevens uit het CBS Dashboard 2022 in relatie tot het CBS Dashboard 2021.

² Het CBS levert op dit moment geen informatie over deze indicatoren. Dit wordt in de toekomst wel verwacht.

CBS Monitor Brede Welvaart 2020-2022

Thema	Indicator	Waarde		
		CBS Monitor 2020	CBS Monitor 2021	CBS Monitor 2022
Welzijn	Tevreden met het leven	86,9%	84,8%	84,1%
	Tevreden met vrije tijd	71,4%	75,8%	75,0%
Materiële welvaart	Mediaan besteedbaar inkomen	€ 27.100	€ 27.300	€ 28.000
	Bruto Binnenlands Product	€ 41.800	€ 42.100	€ 42.800
Gezondheid	Overgewicht	48,6%	49,6%	49,6%
	Levensverwachting bevolking	-	82 jaar	81,7 jaar
	Ervaren gezondheid	75,4%	79,2%	79,2%
	Langdurige zieken	32,3%	31,6%	31,6%
Arbeid en vrije tijd	Netto arbeidsparticipatie	70,8%	71,0%	72,7%
	Bruto arbeidsparticipatie	73%	73,4%	75,1%
	Hoogopgeleide bevolking	31,3%	32,9%	30,1%
	Werkloosheid	2,9%	3,3%	3,2%
	Vacaturegraad	Onbekend ¹	Onbekend ¹	Onbekend ¹
	Tevredenheid reistijd wonen/werk	80,9%	83,5%	85,0%

Thema	Indicator	Waarde		
		CBS Monitor 2020	CBS Monitor 2021	CBS Monitor 2022
Wonen	Tevreden met woonomgeving	87,7%	87,7%	87,7%
	Tevreden met woning	87,3%	87,3%	88,0%
	Afstand tot sportterrein	0,9 km	0,9 km	1,0 km
	Afstand tot basisschool	0,7 km	0,7 km	0,7 km
	Afstand tot café e.d.	1 km	1,1 km	1,1 km
Samenleving	Contact familie, vrienden of buren	73,5%	72,3%	72,0%
	Vertrouwen in instituties	65,6%	71,6%	69,0%
	Vertrouwen in anderen	60,9%	61,8%	64,7%
	Vrijwilligerswerk	49,7%	47,1%	41,3%
Veiligheid	4 indicatoren (zonder gegevens) ¹			
Milieu	Natuurgebied per 1000 inwoners	25	25 ha	25,0 ha
	Emissies van fijnstof naar lucht	Onbekend ¹	Onbekend ¹	400 kg PM
	Afstand tot openbaar groen	0,5 km	0,5 km	0,5 km
	Natuur en bosgebied	12%	12%	12,3%
	Broeikasgasemissies	7,8 ton	9 ton	7,6 ton

Positie 1-10
Positie 11-20
Positie 21-30
Positie 31-40

¹ Het CBS levert op dit moment geen informatie over deze indicatoren. Dit wordt in de toekomst wel verwacht.

Opvallende punten uit de CBS monitor 2022

- We doen het goed als regio (meer groen dan oranje/rood) vergeleken met de 39 andere regio's in Nederland.
- Twee thema's, materiële welvaart en wonen, scoren volledig in het groen.
- Inwoners zijn minder tevreden (welzijn) en met de woning (daling van 9 posities).
- We stijgen t.o.v. andere regio's op negen indicatoren en dalen op 13 indicatoren. Per saldo gaan we als regio iets op achteruit vergeleken met de monitor uit 2021.
- We scoren hoog op werkloosheid. Positie 1 van 40 betekent het laagste werkloosheidspercentage.
- Slechts op één indicator 'tevredenheid vrije tijd' in onderste regionen (positie 34 van 40).

Conclusie: we moeten blijven investeren in brede welvaart!

Beoogde effecten per pijler voor Brede Welvaart

Brede welvaart

Welbevinden, Leefomgeving, Kwaliteit natuur en milieu, Gezondheid, Vertrouwen in overheid, Economische groei

Goed Leven	Fijn Wonen	Anders Werken
Vergroten betrokkenheid burgers in lokale kernen bij leefomgeving	Verminderen milieuhinder en verbeteren luchtkwaliteit door kringlooplandbouw	Vermindering van nadelige effecten van landbouw en voedselverwerking op natuur en milieu
In stand houden voorzieningenniveau in centra steden en dorpen	Effectiever inzetten ruimte in landelijk gebied voor maatschappelijke doelen (natuur, klimaat/water, energie, transitie landbouw)	Stimuleren en versterken van duurzame, circulaire en/of innovatieve verdienmodellen voor bedrijven
Een goed werk- en toekomstperspectief voor inwoners en bedrijven	Tegengaan ondermijning op het platteland	Versterken duurzame inzetbaarheid door verbeteren digitale vaardigheden van de beroepsbevolking
Betere aansluiting vraag- en aanbod op de arbeidsmarkt		

Effecten door Regio Deal

- Beoogde effecten zoals beschreven in de vorige sheet worden ook door andere interventies beïnvloed en niet alleen door inzet met Regio Deal middelen.
- We doen de juiste dingen in de Regio Deal:
  - Maatschappelijk onbehagen creëert urgentie om extra te investeren op 'goed leven in alle facetten' en het betrekken van inwoners.
  - Krapte op de arbeidsmarkt vraagt om regionale oplossingen voor inwoners en bedrijven.
  - Integrale gebiedsaanpak is noodzakelijk om invulling te geven aan de verschillende maatschappelijke opgaven. Interessante leerervaringen worden opgedaan die bruikbaar zijn voor uitvoering van kabinetsbeleid.
  - Door stikstofvraagstuk en grondstoffencrisis staat bewustwording en transitie naar een duurzaam systeem van landbouw en voedselverwerking - precies, circulair, waardevol en verbonden - hoog op de agenda.

Projectleiders over meedoen met de deal

- Projectleiders is gevraagd wat de meerwaarde is om mee te doen met deze deal:
  - Er ontstaan nieuwe netwerken waardoor kennisdeling makkelijker verloopt. Samenwerking loont.
  - Nieuwe aanpakken kunnen sneller en eenvoudiger worden uitgetest en gedeeld.
  - Kennis over regionale vraagstukken en betrokken organisaties is vergroot. Er is een grotere onderlinge betrokkenheid. Er worden meer gesprekken met elkaar gevoerd.
  - Er is meer aandacht voor het betrekken van aanpalende beleidsvelden. De meerwaarde van een integrale aanpak wordt gezien, omdat het uiteindelijk tot een groter en/of blijvender effect leidt.
  - Als verandering van spelregels nodig is, is het belangrijk om de overheid in een vroeg stadium erbij te betrekken.
  - De transitie landbouw is zeer complex. Er is nog veel onduidelijk. Veranderingen kosten veel tijd.

Vaststelling regionale detailhandelsvisie (project: 2. Transformatie centra steden)

4. Publiciteit en communicatie

Publiciteit en communicatie (mei 2022 - november 2022)

Door programmaorganisatie:

- Maandelijks update in nieuwsbrief RNOB
- Maandelijks minimaal één project uitgelicht in nieuwsbrief (van tellen naar vertellen)
- Kenniskaart voor gemeenten en waterschappen uitgebracht
- In samenwerking met Ministerie BZK: film gemaakt over Regio Deal Noordoost Brabant
- Bijeenkomsten projectleiders Regio Deal
- Voortgangsrapportage juli 2020 - mei 2022 is breed verspreid

Door projecten:

- Eigen nieuwsbrieven/ website / LinkedIn/ Facebook
- Bijeenkomsten
- Nieuws- en persberichten

Zie voor meer info: [Jaaroverzicht communicatie 2022](#)

Klasbezoek aan een teler (project 5. Voedseleducatie)

5. Conclusies

Belangrijkste conclusies, halverwege looptijd

- Alle projecten zijn tot uitvoering gekomen. Ze sluiten goed aan op de regionale opgaven.
- Het was een goede keuze dat, bij de start van de Deal, de projecten al waren geselecteerd en dat de looptijd tijdens de dealmaking is verlengd tot eind 2024. Pas twee projecten zijn eind 2022 afgerond.
- Veel leerpunten worden opgedaan, vastgelegd en uitgewisseld zowel op het niveau van de projecten als van het geheel.
- De Regio Deal zorgt voor meer verbinding in de regio en meer draagvlak voor regionale samenwerking. Gewoon 'door samen te doen' maakt nut en noodzaak van samenwerken zichtbaar.
- De Regio Deal versterkt de verbinding en contacten tussen projecten onderling en met Rijk, provincie, regio en gemeenten, zowel op bestuurlijk, tactisch als uitvoerend niveau.

Deelname aan bijeenkomst Landelijk Netwerk Brede Welvaart (project 1. Leefbaarheid in de dorpen)

Bijlage 1: Regio Deal in een notendop

Nu aan de slag

Voor goed leven, fijn wonen en anders werken in Noordoost Brabant!

ECONOMISCH STERKE REGIO

Bevolking **650** duizend inwoners
Bruto Regionaal Product **27** miljard euro
Werkgelegenheid **330** duizend banen

Nationaal op de 6de plaats (van 40 regio's)

Sterke MKB en familiebedrijven

Traditie van samenwerken

'Van boer tot bord'
Agrifood als economisch stuwende factor

ZORGEN OVER DE TOEKOMST

Stuwende economische kracht zwaar onder druk

Initiatiefnemers:
Regio Noordoost Brabant samen met Provincie Noord-Brabant, Stichting AgriFood Capital, Stichting OndernemersLift+ en Noordoost Brabant Werkt

EEN REGIODEAL MET HET RIJK MOET ZORGEN VOOR:

- Versnelling
- Intensivering en/of uitrol van projecten
- Partnerschappen met het Rijk

Past in uitvoering strategische agenda's van de regio.

AANPAK

GOED LEVEN

Verbeteren van het leefklimaat

- We werken samen met 'streekholders' aan het behoud en versterken van de leefbaarheid en vitaliteit van steden, dorpen en het platteland. We houden goede voorzieningen op peil. Samen met het MKB en het onderwijs zetten we in op ontwikkelmogelijkheden en perspectieven op werk voor alle inwoners voor nu en in de toekomst. Met de juiste faciliteiten blijft het talent en daarmee bedrijvigheid voor de regio behouden.

FIJN WONEN

Slim inrichten van de leefomgeving

- Mogelijk maken van nieuwe ontwikkelingen en van de noodzakelijke transitities in het landelijk gebied, zonder dat deze elkaar gaan bijten, zoeken naar winwin en fors reduceren hinder door schadelijke uitstoot: gebiedsregie door overheden!
- Voorkomen verloedering landelijk gebied, voorkomen criminaliteit en ondermijning, mogelijk maken herinrichting voor andere (groene) functies.

ANDERS WERKEN

Ontwikkelen van een economisch perspectief

- We realiseren open innovatie zodat AgriFoodsector transformeert naar een veerkrachtige sector die precies, waardevol, verbonden en circulair is. We ontwikkelen nieuwe verdienmodellen en andere bedrijvigheid door slimme toepassingen van nieuwe kennis en (digitale) technologieën. Hiermee kunnen we kringlopen sluiten en voedsel maken én eten met minder verspilling.

LEVEN

- Voorzieningen verdwijnen
- Jongeren trekken weg

Te Koop

WONEN

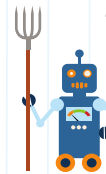
- Leefomgeving onder druk door transities en sanering veehouderij

ER IS NÚ STURING EN ONDERSTEUNING NODIG!

WERKEN

- Landbouw:
- Traditioneel werk onder druk en agro-industrie in transitie

50% boeren stopt
300.000 m² aan stallen komt vrij in landelijk gebied t/m 2022

Robotisering en dataficatie leiden tot een uitstoot van mensen en vragen om anders werken

Actualisatie data uit Staat van de Regio Noordooost-Brabant (1)

- Inwoners: 664.500
  - 11,8% tussen 20-30 jaar en 21,1% ouder dan 65 jaar. De regio vergrijst.
  - 4,8% heeft een niet-Nederlandse nationaliteit
  - 294.500 huishoudens
- Beroepsbevolking: 373.000 personen
  - 64% van de banen in NOB wordt vervuld door mensen die ook in de regio wonen
- Bruto regionaal product: 31,9 miljard euro
  - 3,7% van het Nederlands totaal
  - De toename in 2021 t.o.v. 2020 (5,2%) is minder sterk dan in provincie (7,2%) en landelijk (7,5%)

Actualisatie data uit Staat van de Regio Noordooost-Brabant (2)

- Werkgelegenheid: 353.400 banen
  - 59.000 banen in agrifoodsector
  - 60.000 vestigingen, waarvan 65% met 1 werkzame persoon
  - 5,1 winkerverkoooppunten per 1.000 inwoners (was in 2019 5,4)
  - Ruim 20.000 arbeidsmigranten werkzaam
- Oppervlakte: 138.800 ha
  - 4.000 ha bedrijventerreinen
  - 89.000 ha landbouw en 2.950 landbouwbedrijven.
  - Leegstand agrarische bebouwing zal oplopen naar circa 560.000m² tot maximaal 835.000m² in 2030

Meer voor meer info: [Staat van de Regio Noordooost-Brabant](#)

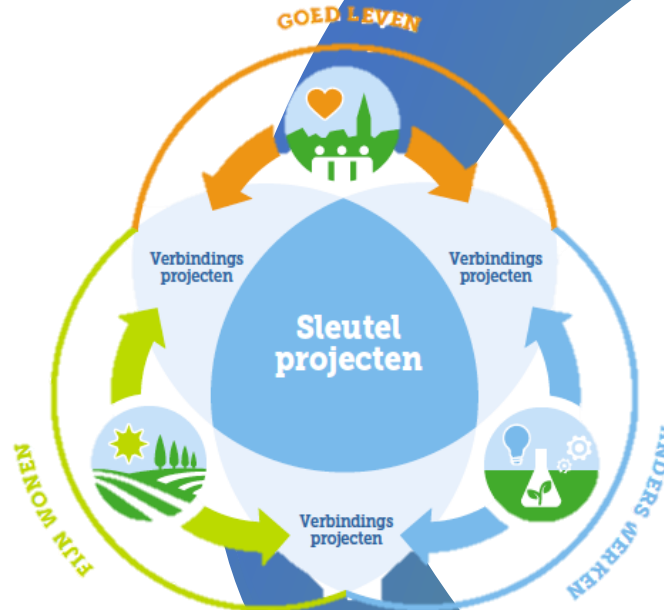
Samenhang tussen de pijlers en 17 projecten (actielijnen)

Sleutelprojecten

Leefbaarheid in de dorpen
Stallenaanpak - Vitalisering
buitengebied: versterken
omgevingskwaliteit en weerbaarheid
AgroProeftuin De Peel
AgriFoodInnovation
Circular Food Center
Datagedreven AgriFoodregio

Ondersteuningsprojecten

Nieuwe perspectieven voor
boeren
Voedseleductie
Direct energie uit mest

Kansrijke projecten

Ontwikkel- en
duurzaamheidscentrum voor
Duurzame Eiwitten (ODE)
GreenTech Park Brabant

Verbindingsprojecten

Transformatie centra steden
Klaar voor de banen van nu en
de toekomst
SPARK Makers zone
Puzzelen met ruimte in het
buitengebied

Kielzogprojecten

Inzet data voor vitale
voorzieningen
Voorzieningen voor
internationale werknemers

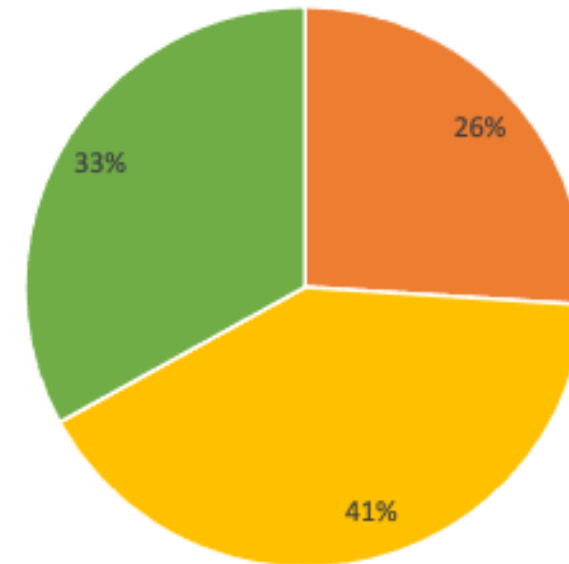
Financiën: gezamenlijke impuls van € 40 mln.

Totaalpakket Regio Deal:

- € 10 mln. van het Rijk; volledig voorschot is aangevraagd. BCF is ingediend.
- Ca. € 10 mln. van de provincie
- Ca. € 10 mln. cofinanciering van: Gemeenten en waterschappen
- Ca. € 10 mln. overige bijdragen: Bedrijven en kennisinstellingen (deels 'in kind')

Hefboomeffect is groot!

Overzicht bijdrage Rijk

■ Pijler Goed Leven ■ Pijler Fijn Wonen ■ Pijler Anders Werken

Regio Deal
Noordooost Brabant

Regio Deal Noordooost Brabant, dat doen we samen

Inwoners • werkgevers • werkgeversorganisaties • bewonerscollectieven • boeren • tuinders • hightech bedrijven • maakindustrie • basisscholen • horecabedrijven • supermarkten • horecaleveranciers • voedselverwerkende bedrijven • natuureducatiecentra • milieuorganisaties • agrarische collectieven • studenten • vervoersbedrijven • dataspecialisten • Platform Driven by Data • ICT-dienstverleners • advies- en onderzoeksinstellingen • voortgezet onderwijs • docenten • lectoren • ambassadeurs Keep on Learning • maatschappelijke organisaties • lokale en regionale samenwerkingsplatforms • verpakkingsbedrijven • SPARK Makers Zone • HAS Green Academy • TU/e • Wageningen UR • Avans Hogeschool • Jheronimus Academy of Data Science (JADS) • mbo onderwijs • praktijkonderwijs • werk- en ontwikkelbedrijven • vakbonden • Werkgeversservicepunt Noordooost-Brabant • Stichting Samen Tegen Voedselverspilling • FoodNL • ZET • gemeente Bernheze • gemeente Boekel • gemeente Boxtel • gemeente 's-Hertogenbosch • gemeente Heusden • gemeente Land van Cuijk • gemeente Maashorst • gemeente Meierijstad • gemeente Oss • gemeente Sint-Michielsgestel • gemeente Vught • waterschap Aa en Maas • waterschap De Dommel • RNOB • AgriFood Capital • Noordooost Brabant Werkt • OndernemersLift+ • provincie Noord-Brabant • Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit • Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties • Ministerie van Economische Zaken en Klimaat • Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat • Ministerie van Justitie en Veiligheid • Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid